

Acord
între Guvernul Republicii Polonia
și
Guvernul Republicii Moldova
privind serviciile aeriene

Guvernul Republicii Polonia și Guvernul Republicii Moldova, denumite în continuare Părți Contractante,

fiind părți la Convenția privind Aviația Civilă Internațională, deschisă spre semnare la Chicago în ziua de 7 decembrie 1944,

dorind să încheie un acord suplimentar la Convenția menționată în scopul înființării și exploatării serviciilor aeriene regulate între și în afara teritoriului Republicii Polonia și, respectiv, Republicii Moldova,

au convenit cele ce urmează:

Articolul 1

Definiții

1. În scopul aplicării prezentului Acord, în afară de cazul în care din context rezultă altfel, expresia:

a) „Convenție” înseamnă Convenția privind Aviația Civilă Internațională, deschisă spre semnare la Chicago în ziua de 7 decembrie 1944, inclusiv toate anexele adoptate în baza prevederilor articolului 90 al Convenției, precum și orice amendamente la anexe sau Convenție, operate conform prevederilor articolelor 90 și 94 ale acesteia, în măsura în care au fost acceptate de ambele Părți Contractante;

b) „autoritate aeronautică” înseamnă în cazul Republicii Moldova - Administrația de Stat a Aviației Civile, iar în cazul Republicii Polonia - Ministerul Transportului și Economiei Maritime sau, în ambele cazuri - orice altă persoană sau organ autorizat să îndeplinească funcțiile exercitate în prezent de către autoritățile menționate;

c) „companie aeriană desemnată” înseamnă o companie aeriană care a fost desemnată și autorizată în conformitate cu articolul 3 al prezentului Acord;

d) „teritoriul Părții Contractante” și „cetățenii Părții Contractante” înseamnă teritoriul și cetățenii Republicii Polonia și, respectiv, teritoriul și cetățenii Republicii Moldova;

e) „serviciu aerian”, „serviciu aerian internațional”, „companie aeriană” și „escală necomercială” au sensurile specificate în articolul 96 al Convenției;

f) „transport de trafic” înseamnă transportul de pasageri, marfă și poștă, în mod combinat sau separat;

g) „tarif” înseamnă prețul stabilit pentru transportul internațional de pasageri, bagaje și marfă și condițiile în baza cărora se aplică aceste prețuri, inclusiv prețurile și condițiile pentru serviciile de agenție și alte servicii auxiliare, cu excepția remunerației și a condițiilor pentru transportarea poștei;

h) „rute specificate” înseamnă rutele specificate în anexa la prezentul Acord, pe care vor fi exploatate servicii aeriene internaționale regulate de către companiile aeriene desemnate de Părțile Contractante;

i) „servicii convenite” înseamnă serviciile înființate sau care urmează să fie înființate pe rutele specificate în anexa la prezentul Acord;

j) „acord” înseamnă prezentul Acord sau așa cum a fost amendat în conformitate cu prevederile articolului 19 al prezentului Acord; iar

k) „anexa” înseamnă anexa la prezentul Acord sau așa cum a fost amendată în conformitate cu prevederile articolului 19 al prezentului Acord. Anexa este o parte integrantă a prezentului Acord și toate referințele la Acord vor include referințele la anexă, cu excepția cazului în care se prevede altfel în mod expres.

2. Titlurile înserate la începutul fiecărui articol al prezentului Acord au scop de referință și facilitare și sub nici o formă nu vor încerca să definească, să limiteze sau să descrie scopul sau intenția prezentului Acord.

Articolul 2

Acordarea drepturilor de trafic

1. Fiecare Parte Contractantă acordă celeilalte Părți Contractante drepturile specificate în prezentul Acord, în scopul înființării și exploatării serviciilor aeriene internaționale regulate pe rutele specificate în anexa la prezentul Acord.

2. Compania aeriană, desemnată de fiecare Parte Contractantă, se va bucura, conform prevederilor prezentului Acord, în timp ce exploatează serviciile convenite pe rutele specificate, de următoarele drepturi:

a) de a survola, fără aterizare, teritoriul celeilalte Părți Contractante;

b) de a face escale necomerciale pe teritoriul menționat;

c) de a îmbarca și debarca pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în punctele specificate în anexa la prezentul Acord, pasageri, marfă și poștă în trafic internațional, în mod separat sau combinat.

3. Nici o prevedere a punctului 2 din acest articol nu va putea fi interpretată în sensul de a conferi companiei aeriene, desemnate de o Parte Contractantă, dreptul de a îmbarca, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, pasageri, marfă și poștă, transportate contra plata sau în baza unui contract de închiriere, către un alt punct de pe teritoriul acestei celeilalte Părți Contractante (rute de cabotaj).

Articolul 3

Desemnarea companiilor aeriene

1. Fiecare Parte Contractantă are dreptul să desemneze o companie aeriană în scopul exploatării serviciilor convenite pe rutele specificate. Această desemnare va face obiectul unei notificări scrise între autoritățile aeronautice ale Părților Contractante.

2. La primirea acestei desemnări, autoritatea aeronautică a celeilalte Părți Contractante va acorda fără întârziere, sub rezerva prevederilor punctelor 3 și 4 ale acestui articol, companiei aeriene astfel desemnate, autorizația de exploatare corespunzătoare.

3. Autoritatea aeronautică a unei Părți Contractante poate cere companiei aeriene, desemnate de cealaltă Parte Contractantă, să-i facă dovadă că este în măsură să îndeplinească condițiile prevăzute de legile și reglementările, aplicate în mod normal și rezonabil de această autoritate la exploatarea serviciilor aeriene internaționale, în conformitate cu prevederile Convenției.

4. Fiecare Parte Contractantă are dreptul de a refuza să acorde autorizația de exploatare prevăzută în punctul 2 al acestui articol sau să impună acele condiții

pe care le consideră necesare pentru exercitarea de către compania aeriană desemnată a drepturilor specificate în articolul 2 al prezentului Acord, în cazul în care numita Parte Contractantă nu este convinsă că partea preponderentă a proprietății și controlul efectiv al acelei companii aeriene aparțin Părții Contractante care a desemnat compania aeriană sau cetățenilor săi.

5. Compania aeriană, desemnată și autorizată în conformitate cu prevederile punctului 1 și 2 din acest articol, poate începe oricând exploatarea serviciilor aeriene convenite, cu condiția reglementării capacității în conformitate cu articolul 5 din prezentul Acord, aprobării orarelor în conformitate cu articolul 7 din prezentul Acord și tarifele, stabilite în conformitate cu prevederile articolului 8 din prezentul Acord, să fie în vigoare în cea ce privește serviciile convenite.

6. Fiecare Parte Contractantă are dreptul să înlocuiască, printr-o notificare scrisă între autoritățile aeronautice ale Părților Contractante, compania aeriană pe care a desemnat-o cu o altă companie aeriană. Compania aeriană nou desemnată va avea aceleași drepturi și va fi supusă aceluiași obligații ca și compania aeriană pe care a înlocuit-o.

Articolul 4

Revocarea și suspendarea autorizației de exploatare

1. Fiecare Parte Contractantă are dreptul de a revoca o autorizație de exploatare sau de a suspenda temporar exercitarea drepturilor specificate în articolul 2 al prezentului Acord de către compania aeriană desemnată de cealaltă Parte Contractantă sau să-i impună acele condiții pe care le consideră necesare pentru exercitarea acestor drepturi:

a) în orice caz în care nu este convinsă că partea preponderentă a proprietății și controlul efectiv al acelei companii aeriene aparțin Părții Contractante care desemnează compania aeriană sau cetățenilor acelei Părți Contractante, sau

b) în cazul în care compania aeriană nu reușește să se conformeze legilor și reglementărilor Părții Contractante care-i acordă aceste drepturi, sau

c) în cazul în care prima parte socotește că compania aeriană nu reușește în alte privințe să se conformeze prevederilor prezentului Acord.

2. În afară de cazul în care revocarea imediată, suspendarea sau impunerea condițiilor menționate în punctul 1 al acestui articol sînt necesare pentru a se evita noi abateri de la legi și reglementări, acest drept va fi exercitat de fiecare Parte Contractantă numai după consultarea cu cealaltă Parte Contractantă în conformitate cu prevederile articolului 16 al prezentului Acord.

Articolul 5

Capacitatea

1. Companiile aeriene desemnate ale ambelor Părți Contractante se vor bucura de posibilități egale și echitabile pentru exploatarea serviciilor convenite, pe rutele specificate.

2. Dacă reglementările naționale ale Părții Contractante prevăd astfel, atunci acordurile care pot fi încheiate între companiile aeriene în scopul exploatării serviciilor convenite trebuie supuse spre aprobare autorității aeronautice a Părții Contractante menționate.

Articolul 6

Furnizarea datelor statistice

Autoritatea aeronautică a oricărei Părți Contractante va determina propria companie aeriană desemnată să furnizeze autorității aeronautice a celeilalte Părți Contractante, la solicitarea acesteia, date periodice sau alte situații statistice care pot fi cerute în mod rezonabil în scopul examinării capacității asigurate pe serviciile convenite de către companiile aeriene desemnate ale Părților Contractante.

Articolul 7

Aprobarea orarelor

Orarele de zbor, inclusiv frecvența zborurilor, zilele de operare, tipul serviciilor și tipul aeronavelor, ce vor fi folosite, vor fi convenite între companiile aeriene desemnate ale Părților Contractante. Aceste probleme, astfel convenite, vor fi supuse aprobării autorităților aeronautice ale Părților Contractante cu 30 (treizeci) de zile înainte de începerea exploatării serviciilor convenite. Aceeași procedură va fi aplicată în cazul schimbării ulterioare a orarelor, iar perioada de 30 (treizeci) de zile poate fi modificată cu acordul autorităților aeronautice respective.

Articolul 8

Tarifele

1. Tarifele care urmează să fie aplicate de către compania aeriană desemnată de una din Părțile Contractante pentru transportul către sau dinspre teritoriul celeilalte Părți Contractante vor fi stabilite la cantumuri rezonabile, ținând seama de toți factorii relevanți, inclusiv interesele utilizatorilor, costul exploatării, caracteristicile serviciului, nivelul comisioanelor, un profit rezonabil, tarifele aplicate de alte companii aeriene, precum și alte considerente de ordin comercial de pe piață.

2. Tarifele la care s-a făcut referire în punctul 1 al acestui articol vor fi convenite, dacă este posibil, între companiile aeriene desemnate ale Părților Contractante, iar la acest acord se va ajunge, în măsura posibilului, prin folosirea procedurilor corespunzătoare ale organismelor sau organizațiilor internaționale.

3. Tarifele astfel convenite vor fi supuse aprobării autorităților aeronautice ale ambelor Părți Contractante cu cel puțin 30 (treizeci) de zile înainte de data propusă pentru intrarea lor în vigoare. În cazuri speciale, această perioadă poate fi redusă, sub rezerva acordului autorităților susmenționate.

4. Aprobarea tarifelor poate fi dată în mod expres. Dacă nici una din autoritățile aeronautice nu și-a exprimat dezacordul în termen de 30 (treizeci) de zile din data la care tarifele au fost supuse spre aprobare, în conformitate cu punctul 3 al prezentului articol, aceste tarife vor fi considerate ca aprobate. În cazul reducerii perioadei de timp stabilite pentru supunerea spre aprobare a tarifelor conform punctului 3 al acestui articol, autoritățile aeronautice pot conveni ca perioada de timp în care poate fi notificat dezacordul să fie mai mică de 30 (treizeci) de zile.

5. Dacă tariful nu poate fi stabilit în conformitate cu punctul 2 din acest articol sau dacă în timpul perioadei aplicabile, în conformitate cu punctul 4 din acest articol, autoritatea aeronautică a unei Părți Contractante notifică autorității

aeronautice a celeilalte Părți Contractante dezacordul său asupra unui tarif convenit în conformitate cu prevederile punctului 2 din acest articol, autoritățile aeronautice ale Părților Contractante se vor strădui să stabilească tariful în cauză de comun acord.

6. Dacă autoritățile aeronautice ale Părților Contractante nu pot conveni asupra oricărui tarif supus aprobării lor în baza punctului 3 din acest articol sau asupra stabilirii oricărui tarif în baza prevederilor punctului 5 din acest articol, diferendul va fi soluționat în conformitate cu prevederile articolului 17 din prezentul Acord.

7. Un tarif stabilit în conformitate cu prevederile acestui articol va rămâne în vigoare până în momentul stabilirii unui nou tarif. Valabilitatea tarifului în cauză nu poate fi prelungită în virtutea acestui punct pentru o perioadă de timp mai mare de 12 (douăsprezece) luni din dată la care acesta ar fi expirat.

Articolul 9

Scutirea de taxe vamale și alte taxe

1. Aeronavele folosite pe serviciile aeriene internaționale de către companiile aeriene desemnate de Părțile Contractante, precum și echipamentul lor obișnuit, rezervele de carburanți și lubrifianți, piesele de schimb și proviziile de bord, inclusiv alimentele, băuturile, produsele din tutun, precum și alte produse destinate vânzării către pasageri pe timpul zborului, aflate la bordul acestor aeronave, vor fi scutite de orice taxe vamale, taxe de inspecție și de orice alte taxe la intrarea pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cu condiția că aceste echipamente, rezerve și provizii să rămână la bordul aeronavelor până în momentul reexportării lor.

2. Vor fi, de asemenea, scutite de aceleași taxe, cu excepția sumelor corespunzătoare serviciului prestat:

a) carburanții și lubrifianții îmbarcați pe teritoriul celeilalte Părți Contractante și destinați alimentării aeronavei companiei aeriene desemnate, utilizate pe serviciile aeriene internaționale, chiar și atunci când aceste rezerve sînt folosite în cadrul unei părți a zborului efectuat deasupra teritoriului pe care au fost îmbarcați;

b) piesele de schimb și echipamentele obișnuite de bord, introduse pe teritoriul celeilalte Părți Contractante pentru întreținerea și repararea aeronavelor companiei aeriene desemnate, utilizate pe serviciile aeriene internaționale;

c) proviziile de bord îmbarcate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în limitele fixate de autoritățile competente ale respectivei Părți Contractante și destinate consumării lor la bordul aeronavelor companiei aeriene desemnate, utilizate pe serviciile aeriene internaționale;

d) marfa și bagajele în tranzit direct, transportate pe teritoriul unei Părți Contractante de aeronavele companiei aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă;

e) mobilierul, echipamentul de birou și materialele introduse pe teritoriul unei Părți Contractante pentru dotarea birourilor reprezentanțelor companiei aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă, cu condiția că acest mobilier, echipament și materiale se vor afla la dispoziția birourilor reprezentanțelor pe o perioadă de 3 ani de la data introducerii lor pe acel teritoriu pe principii de reciprocitate;

f) obiectele și materialele, care nu au valoare comercială, introduse pe teritoriul unei Părți Contractante pentru a fi folosite de către reprezentanța companiei aeriene desemnată de cealaltă Parte Contractantă în scopuri de reclamă

și publicitate, cu condiția că aceste obiecte și materiale să poarte înscrisă denumirea companiei aeriene respective și să fie distribuite în mod gratuit.

Materialele la care s-a făcut referire în subpunctele a), b), c) și d) ale punctului 2 din acest articol pot fi păstrate, la cerere, sub control sau supraveghere vamală.

3. Echipamentul obișnuit de bord, materialele și rezervele aflate la bordul aeronavelor companiilor aeriene desemnate de fiecare Parte Contractantă pot fi debarcate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante numai cu consimțământul autorităților vamale ale acelei Părți Contractante. În acest caz, ele vor putea fi puse sub supravegherea autorităților menționate până în momentul în care vor fi reexportate sau până când vor primi o altă destinație în conformitate cu reglementările vamale.

4. Fiecare Parte Contractantă acordă companiei aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă aceleași privilegii de care se bucură propria companie aeriană desemnată pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în ceea ce privește impozitul pe profit, taxa pe valoarea adăugată sau orice impozit indirect similar, structurat ca un impozit general.

Articolul 10 ***Reprezentanța***

1. Fiecare Parte Contractantă acordă, pe bază de reciprocitate, companiei aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă, dreptul de a înființa și menține pe teritoriul său o reprezentanță cu personalul comercial, tehnic, operațional și administrativ necesar în conformitate cu cerințele respectivei companii aeriene desemnate.

2. Compania aeriană desemnată de fiecare Parte Contractantă are dreptul de a emite, pe bază de reciprocitate, propriile sale documente de transport pe serviciile sale internaționale și de a face reclamă și a promova vânzările pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Aceste vânzări pot fi efectuate în conformitate cu legile și reglementările în vigoare ale acestei celeilalte Părți Contractante, fie direct prin propriile birouri, fie prin agenții de vânzări și/sau de turism, către orice persoană, organizație sau organ.

3. Înființarea reprezentanțelor și angajarea personalului la care s-a făcut referire în punctul 1 din acest articol vor fi supuse legilor și reglementărilor Părții Contractante respective, care se aplică la intrarea și șederea străinilor pe teritoriul Părții Contractante respective. Totuși, personalul angajat la reprezentanțe conform punctului 1 nu are nevoie de permis de muncă.

4. Remunerațiile primite de personalul la care s-a făcut referire în punctul 1 din acest articol, având cetățenia Părții Contractante care desemnează compania aeriană sau cetățenia unui stat terț, vor fi scutite de taxe și impozite.

Articolul 11 ***Transferul veniturilor***

1. Fiecare Parte Contractantă acordă companiei aeriene desemnate de celeilalte Părți Contractante dreptul de liber transfer al excedentului dintre încasări și cheltuieli, realizat pe teritoriul său în legătură cu transportul pasagerilor, bagajelor, mărfii și poștei de către compania aeriană desemnată a acestei celeilalte Părți Contractante.

Acest transfer se va efectua în valută liber convertibilă la cursul oficial de schimb din ziua în care se face transferul, fără a fi supus la impozite sau restricții.

2. Profitul realizat ca rezultat al exploatării aeronavelor folosite în traficul internațional, precum și bunurile mobile folosite în legătură cu exploatarea aeronavelor sînt impozabile numai în statul în care se află sediul principal sau reședință permanentă a companiei aeriene desemnate.

3. Dacă o Parte Contractantă impune restricții asupra transferului veniturilor realizate de compania aeriană desemnată de cealaltă Parte Contractantă, aceasta din urmă va avea dreptul să impună restricții, pe bază de reciprocitate, asupra companiei aeriene desemnate de prima Parte Contractantă.

Articolul 12

Taxe aeroportuare și alte taxe similare

Orice taxe care pot fi impuse sau permise a fi impuse pentru utilizarea aeroporturilor și instalațiilor de navigație aeriană de pe teritoriul Republicii Moldova și, respectiv, de pe teritoriul Republicii Polonia vor fi percepute în conformitate cu nivelul oficial al tarifelor stabilit prin legile sau celelalte reglementări în vigoare în aceste state, care se aplică tuturor aeronavelor ce efectuează servicii aeriene internaționale similare.

Articolul 13

Recunoașterea certificatelor, brevetelor și licențelor

1. Certificatele de navigabilitate, brevetele de aptitudine și licențele, eliberate sau validate de o Parte Contractantă și care sînt încă în vigoare, vor fi recunoscute ca fiind valabile de către cealaltă Parte Contractantă în scopul exploatării rutelor și serviciilor prevăzute în prezentul Acord, cu condiția că cerințele în baza cărora au fost emise sau validate aceste certificate sau licențe să fie egale sau mai mari decât normele minime care ar putea fi stabilite în conformitate cu prevederile Convenției.

2. Totuși, fiecare Parte Contractantă își rezervă dreptul de a refuza să recunoască, în scopul efectuării zborurilor deasupra propriului său teritoriu, brevetele de aptitudine și licențele acordate propriilor săi cetățeni de către cealaltă Parte Contractantă sau de către orice alt stat.

Articolul 14

Aplicarea legilor și reglementărilor

1. Legile și reglementările unei Părți Contractante referitoare la intrarea în, șederea pe sau ieșirea din teritoriul său a aeronavelor folosite în navigația aeriană internațională sau cele referitoare la exploatarea și navigația acestor aeronave pe timpul cît se găsesc pe teritoriul său se vor aplica aeronavelor companiei aeriene desemnate de cealaltă Parte Contractantă și vor fi respectate de aceste aeronave la intrarea în, ieșirea de pe sau în timp ce se află în limitele teritoriului primei Părți Contractante.

2. Legile și reglementările unei Părți Contractante referitoare la intrarea în, șederea pe, tranzitul prin sau ieșirea din teritoriul său a pasagerilor, echipajelor, bagajelor, mărfii sau poștei transportate la bordul aeronavelor, inclusiv reglementările referitoare la intrare, ieșire, imigrare, emigrare, pașapoarte, vamă,

valută și carantină, vor fi respectate de către sau în numele acestor pasageri, echipaje, bagaje, marfă sau poștă ale companiei aeriene a celeilalte Părți Contractante la intrarea în, ieșirea din sau în timpul aflării lor în limitele teritoriului primei Părți Contractante.

3. Culoarele aeriene și punctele de survolare a frontierei Republicii Moldova și Republicii Polonia vor fi stabilite în mod independent de către fiecare Parte Contractantă pe teritoriul său.

Articolul 15

Sfera de aplicare a convenției aeriene multilaterale

1. În măsura în care se aplică serviciilor aeriene stabilite în baza prezentului Acord, prevederile convenției vor rămâne în vigoare în forma lor actuală între Părțile Contractante pe toată durata prezentului Acord, în afară de cazul în care Părțile Contractante ratifică orice amendament la convenție, care va intra în vigoare în modul convenit, iar în acest caz convenția astfel modificată va rămâne în vigoare pe toată perioada valabilității prezentului Acord.

2. Dacă un acord sau o convenție multilaterală generală privind transporturile aeriene intră în vigoare pentru ambele Părți Contractante, prezentul Acord va fi modificat prin negocieri între Părțile Contractante pentru a corespunde prevederilor aceluia acord sau convenții.

Articolul 16

Consultări

1. Autoritățile aeronautice ale Părților Contractante se vor consulta reciproc, după necesități, într-un spirit de strânsă cooperare, pentru a se asigura că prevederile prezentului Acord se aplică și se respectă în mod satisfăcător.

2. Oricare Parte Contractantă poate cere, oricând, consultări cu cealaltă Parte Contractantă privind interpretarea, aplicarea sau modificarea prezentului Acord. Aceste consultări, care pot avea loc între autoritățile aeronautice ale Părților Contractante sub formă de discuții sau prin corespondență, vor începe într-o perioadă de 60 (șaizeci) de zile de la data primirii cererii de către cealaltă Parte Contractantă, în afară de cazul în care ambele Părți Contractante convin să prelungească această perioadă.

Articolul 17

Soluționarea diferendelor

1. În cazul apariției unui diferend privind interpretarea sau aplicarea prezentului Acord, Părțile Contractante se vor strădui să-l soluționeze prin negocieri directe.

2. În cazul în care Părțile Contractante nu reușesc să ajungă la o înțelegere prin negocieri, ele vor conveni să apeleze, pentru a se lua o hotărâre, la o persoană, un organ sau, la cererea uneia din cele două Părți Contractante, acest diferend va fi supus unui colegiu de arbitri alcătuit din 3 persoane, câte unul din partea fiecărei Părți Contractante, iar cel de-al treilea fiind ales de cei 2 arbitri deja desemnați. Fiecare Parte Contractantă își va desemna arbitrul în cursul unei perioade de 60 (șaizeci) de zile de la data primirii, pe cale diplomatică, de către una dintre Părțile Contractante a notificării celeilalte Părți Contractante privind arbitrajul

diferendului și desemnarea celui de-al treilea arbitru în perioada următoare de 60 (șaizeci) de zile.

Dacă una din Părțile Contractante nu își va desemna arbitrul în termenul fixat, Părțile îl pot ruga pe Președintele Consiliului Organizației Aviației Civile Internaționale să numească, după caz, un arbitru sau mai mulți arbitri, sau diferendul va fi supus, la cererea oricăreia dintre Părțile Contractante, judecării arbitrilor în conformitate cu dispozițiile prezentului articol.

În orice caz, cel de-al treilea arbitru trebuie să fie cetățean al unui stat terț și va îndeplini funcția de președinte al colegiului de arbitri.

3. Părțile Contractante se obligă să accepte dispozițiile luate în conformitate cu prevederile punctului 2 al acestui articol.

Articolul 18 ***Securitatea aviației***

1. În conformitate cu drepturile și obligațiile ce le revin potrivit dreptului internațional, Părțile Contractante reafirmă obligația lor reciprocă de a proteja securitatea aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită. Fără a limita generalitatea drepturilor și obligațiilor ce le revin potrivit dreptului internațional, Părțile Contractante acționează, în special, conform prevederilor Convenției cu privire la infracțiunile și alte acte comise la bordul aeronavelor, semnată la Tokio la 14 septembrie 1963, Convenției pentru reprimarea capturării ilicite a aeronavelor, semnată la Haga la 16 decembrie 1970, și Convenției pentru reprimarea actelor ilicite îndreptate împotriva securității aviației civile, semnată la Montreal la 23 septembrie 1971 sau oricărei alte convenții privind securitatea aviației la care ambele Părți Contractante vor deveni parte.

2. Părțile Contractante își vor acorda reciproc, la cerere, toată asistența necesară pentru prevenirea actelor de capturare ilicită a aeronavelor civile și a altor acte ilicite, îndreptate împotriva securității acestor aeronave, pasagerilor și echipajelor lor, aeroporturilor și instalațiilor de navigație aeriană, precum și împotriva oricărei alte amenințări pentru securitatea aviației civile.

3. În relațiile lor reciproce, Părțile Contractante vor acționa în conformitate cu prevederile referitoare la securitatea aviației civile, care au fost stabilite de Organizația Aviației Civile Internaționale, în măsura în care aceste prevederi de securitate sînt aplicabile Părților Contractante; ele vor cere operatorilor aeronavelor înmatriculate de ele sau operatorilor aeronavelor care își au sediul principal sau reședință permanentă pe teritoriul lor, precum și operatorilor de aeroporturi, situate pe teritoriile lor, să acționeze în conformitate cu aceste dispoziții referitoare la securitatea aviației.

4. Fiecare Parte Contractantă este de acord că acești operatori de aeronave trebuie să respecte prevederile privind securitatea aviației, specificate în punctul 3 al acestui articol, solicitate de cealaltă Parte Contractantă la intrarea în, ieșirea din sau în timpul aflării lor în limitele teritoriului acestei celeilalte Părți Contractante. Fiecare Parte Contractantă va asigura aplicarea efectivă pe teritoriul său a măsurilor adecvate pentru protecția aeronavelor și pentru controlul pasagerilor, echipajelor, bagajelor de mână, bagajelor de cală, mărfurilor și proviziilor de bord înainte de și în timpul îmbarcării sau încărcării. Fiecare Parte Contractantă va examina, de asemenea, în spirit favorabil, orice cerere adresată de către cealaltă Parte Contractantă privind luarea unor măsuri speciale rezonabile de securitate, pentru a face față unei amenințări deosebite.

5. Atunci când este comis un incident sau există o amenințare de comitere a unui act de capturare ilicită de aeronave civile sau se comit alte acte ilicite îndreptate împotriva securității aeronavelor, pasagerilor și echipajelor lor, aeroporturilor sau instalațiilor de navigație aeriană, Părțile Contractante se vor ajuta reciproc prin facilitarea comunicațiilor și prin alte măsuri corespunzătoare cu scopul de a pune capăt, rapid și în condiții de securitate, incidentului sau amenințării cu un act ilicit.

6. Fiecare Parte Contractantă va lua măsuri, pe care le consideră aplicabile, cu scopul de a asigura că o aeronavă supusă unui act de capturare ilicită sau altui act de intervenție ilicită, care a aterizat pe teritoriul statului respectiv, este reținută la sol, în afară de cazul în care decolarea sa este necesită de obligația primordială de a proteja viețile omenești. Aceste măsuri vor fi luate, în măsura posibilului, pe bază de consultări reciproce.

7. În cazul în care o Parte Contractantă se confruntă cu probleme în ceea ce privește aplicarea prevederilor acestui articol referitoare la securitatea aviației, autoritatea aeronautică a oricărei Părți Contractante poate să ceară consultări imediate cu autoritatea aeronautică a celeilalte Părți Contractante.

Articolul 19 ***Amendamente***

1. Prezentul Acord va putea fi modificat cu acordul comun al Părților Contractante. În acest scop, fiecare Parte Contractantă va examina cu atenție orice propunere prezentată de cealaltă Parte Contractantă. Orice modificare convenită va intra în vigoare atunci când Părțile Contractante își vor notifica reciproc, pe canale diplomatice, îndeplinirea formalităților cerute de legislația lor privind intrarea în vigoare a acordurilor internaționale.

2. Anexa la prezentul Acord va putea fi modificată prin înțelegere directă între autoritățile aeronautice ale Părților Contractante și se va confirma printr-un schimb de note.

3. Negocierile privind modificarea prezentului Acord sau anexei la el vor începe în termen de 60 (șaizeci) de zile de la data primirii cererii, în afară de cazul în care ambele Părți Contractante convin asupra prelungirii acestei perioade.

Articolul 20 ***Înregistrarea***

Prezentul Acord și toate amendamentele la el vor fi înregistrate la organizația Aviației Civile Internaționale.

Articolul 21 ***Intrarea în vigoare***

Prezentul Acord se va aplica în mod provizoriu de la data semnării sale și va intra în vigoare din data când ambele Părți Contractante își vor notifica reciproc, pe canale diplomatice, îndeplinirea formalităților cerute de legislația lor privind intrarea în vigoare a acordurilor internaționale.

Articolul 22

Încetarea

Prezentul Acord este încheiat pe un termen nelimitat.

Oricare dintre Părțile Contractante pot notifica în scris, oricând, pe canale diplomatice, celeilalte Părți Contractante intenția sa de a denunța prezentul Acord. În această situație, prezentul Acord își va înceta valabilitatea la expirarea a 12 (douăsprezece) luni după data primirii notificării de către cealaltă Parte Contractantă.

DREPT CARE, subsemnații plenipotențari, fiind autorizați de către guvernele lor, au semnat prezentul Acord.

ÎNCHEIAT în or. Varșovia, la "27" iulie 1995, în două exemplare originale, fiecare în limbile moldovenească, poloneză și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor divergențe de interpretare, textul de referință va fi cel în limba engleză.

**Pentru Guvernul
Republicii Polonia**

**Pentru Guvernul
Republicii Moldova**

ANEXA
la Acordul între Guvernul
Republicii Polonia și
Guvernul Republicii Moldova
privind serviciile aeriene

Rutele

1. Rutele efectuate de Republica Moldova:

Puncte inițiale	Puncte intermediare	Puncte în Republica Polonia	Puncte mai departe
Puncte în Moldova	trei puncte	Warsaw	trei puncte

2. Rutele efectuate de Republica Polonia:

Puncte inițiale	Puncte intermediare	Puncte în Republica Moldova	Puncte mai departe
Puncte în Polonia	trei puncte	Chișinău	trei puncte

3. Punctele intermediare și punctele mai departe vor fi convenite între companiile aeriene desemnate și supuse spre aprobare autorităților aeronautice ale Părților Contractante.

4. Orice punct sau câteva puncte de pe rutele specificate vor putea să nu fie deservite, fie în cadrul tuturor zborurilor, fie în cadrul unora din ele, în funcție de interesul companiilor aeriene desemnate de Părțile Contractante.